

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **H.W. I.**
zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům z. s.,
se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 9. 2019, OAM-274/LE-BA02-K10-2019, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 9. 2019, OAM-274/LE-BA02-K10-2019, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).
2. Napadené rozhodnutí vychází ze závěru, že skutečným motivem žádosti žalobce o

mezinárodní ochranu byl úmysl vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění. Žalobce podle žalovaného nepociťoval ve své zemi původu natolik palčivě obavu z pronásledování ani z vážné újmy, jelikož nevyužil ochrany prvního bezpečného státu, v němž pobýval po opuštění země původu (Írán, Turecko nebo Řecko). Žalovaný uzavřel, že bombový útok, při němž byl v srpnu 2015 zničen dům žalobcovy rodiny a zemřela jeho matka a dvě sestry, nebyl spojen s rasou, pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo zastáváním určitých politických názorů. Žalobcem předložené kopie fotografií spojených s bombovým útokem, reportáže místního televizního kanálu Tolo News, ani kopie dopisu Ministerstva vnitřních záležitostí ze dne 11. 10. 2015 a dopisu od radního města Kábul ze dne 19. 9. 2015 žalovaný nepřijal jako podklady rozhodnutí s odůvodněním, že bombový útok nesouvisel s azylově relevantními důvody. Podle žalovaného bylo prokázáno, že bombový útok nebyl cílen na žalobce ani na jeho rodinu. Tvrzení žalobce, že Tálibán před tímto útokem vyhrožoval jeho otci, považoval za účelové. Poukázal na rozpory ve výpovědi žalobce a na dobu tří let po bombovém útoku, po kterou žalobce zůstal žít v Afghánistánu, jakož i na jeho dobrovolný návrat do země z Pákistánu.

3. Humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu, žalobci nebyl udělen s odůvodněním, že je dospělý, svéprávný a praceschopný, odmítá antidepressiva a ostatní léky, není ohrožen na životě a nevyžaduje ani specializovanou zdravotní péči.
4. Nebyly shledány ani důvody pro udělení k doplňkové ochrany. Aktivitu Tálibánu a podobných uskupení žalovaný označil za projev všeobecně špatné bezpečnostní situace v důsledku probíhajícího ozbrojeného konfliktu v zemi, kterou se však afghánské státní orgány snaží dlouhodobě eliminovat. Situace žalobce se podle žalovaného neliší od ostatních obyvatel Afghánistánu. Žalobce nečelil problémům ani v důsledku složité bezpečnostní situace, když v zemi více než tři roky po bombovém útoku nerušeně žil a bydlel v otcově domě v Kábulu, studoval a chodil do práce. Situace v Kábulu, odkud žalobce pochází, je podle žalovaného pod plnou kontrolou centrální afghánské vlády a až na dílčí události stabilizovaná.

II. Obsah žaloby

5. Žalobce napadl uvedené rozhodnutí v celém rozsahu žalobou. Namítl porušení § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“) a ustanovení § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Uvedl, že v jeho případě existují důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14a zákona o azylu, které vyplývají z jeho věrohodné výpovědi a z předložených listinných důkazů. Žalovaný podle něj řádně nezjistil skutkový stav věci, zprávami o zemi jeho původu se zabýval nedostatečně a nesprávně posoudil existenci a závažnost důvodů pro udělení mezinárodní ochrany.
6. Žalobce má za to, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu pro příslušnost k sociální skupině - rodině, které bylo vyhrožováno hnutím Tálibán. Ve vlasti byl pronásledován a má důvodnou obavu, že bude i nadále pronásledován pro příslušnost k rodině, které bylo vyhrožováno. Žalovaný nevěnoval tvrzení o výhrůžkách jeho rodině pozornost a označil jeho tvrzení za nevěrohodná a účelová na základě subjektivních domněnek, aniž by zohlednil vliv posttraumatické stresové poruchy (dále jen „*PTSP*“). V rozporu s § 3 správního řádu nezjistil řádně skutkový stav věci a napadené rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu

dostatečně neodůvodnil.

7. Žalobce zdůraznil, že je přeživším bombového útoku hnutí Tálibán ze dne 7. 8. 2015, při kterém zahynula jeho matka a dvě sestry. Žalovaný tuto skutečnost nerozporoval. Na podporu svých tvrzení žalobce doložil fotokopii cestovního dokladu, 9 fotografií, flash disk, CD a zprávy z psychologické intervence a poukázal na výhrůžky, jimž čelil jeho otec ještě před výbuchem. Žalobce popsal své obavy z teroristického útoku i z jiných násilností, pokud by se vrátil do Afghánistánu, a odkázal na špatnou bezpečnostní situaci v zemi. Zdůraznil, že v důsledku útoku trpí psychickými problémy. Zprávy o poskytnutí psychologické intervence u něj prokazují vážné podezření na PTSP, jejímž vlivem mohou být jeho odpovědi místy nekonzistentní a roztříštěné v časové ose. Žalovaný to měl zohlednit. Po teroristickém útoku žil v neustálém strachu, nevycházel z domu. Ještě jako nezletilý se snažil z Afghánistánu legálně vycestovat do Rakouska za otcem a bratrem, avšak pro přísný přístup rakouských imigračních orgánů se mu sloučení rodiny nepodařilo. Po nabytí zletilosti mu nezbylo než vycestovat ilegálně na cizí cestovní doklad. Uvedl, že po vycestování do Pákistánu se vrátil do Afghánistánu. Vyřízení cestovního dokladu bylo součástí jeho snahy o legální vycestování. Zdůraznil, že se uchýlil k ilegálnímu vycestování až jako k poslední možnosti útěku. Poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019-66, a vyjádření Veřejné ochránkyně práv - Zpráva o šetření z vlastní iniciativy ve věci neudělení mezinárodní ochrany č. j. KVOP-46235/2018, s tím, že žadatele o azyl nelze označit za nevěrohodného pouze na základě uvádění nepravdivých skutečností v souvislosti s jeho snahou vycestovat ze země původu.
8. Pro posouzení nároku na azyl dle § 12 písm. b) zákona o azylu žalobce považoval za zásadní, že jeho otcí bylo ze strany Tálibánu vyhrožováno, načež byl proveden atentát na jeho rodinu. Zdůraznil, že nestátní subjekty, jako hnutí Tálibán, mohou být původci pronásledování i vážné újmy (odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57). Vyhrožování jeho rodině a následný bombový útok, při němž zemřela část jeho rodiny, jednoznačně dosahuje intenzity pronásledování, přičemž státní složky mu nejsou schopny poskytnout před útoky Tálibánu ochranu (odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2010, č. j. 6 Azs 74/2009-51). Žalovaný však nevěnoval náležitou pozornost výhrůžkám Tálibánu jeho otcí, k nimž došlo před bombovým útokem, aniž by tuto skutečnost vyvrátil. Výhrůžky a následný útok přitom mohly být odůvodněny tím, že jeho otec byl příslušníkem armády.
9. Namítl, že jej žalovaný neupozornil na nesrovnalosti v jeho výpovědích a nedal mu možnost je vysvětlit. Doplnil je svými domněnkami, čímž porušil § 3 správního řádu. Pokud se vyjádřil tak, že v Afghánistánu zůstal, protože chtěl dostudovat, měl na mysli, že bezprostředně po atentátu zůstal v Kábulu a školu za pomoci ředitele dokončil, neboť mu v době atentátu zbývalo splnit jen poslední zkoušky. Ještě před atentátem pracoval v obchodě, kde si zčásti našetřil finanční prostředky na cestu do Evropy. Po atentátu už v obchodě nepracoval, kvůli strachu prakticky nevycházel z domu a žil z prostředků poskytovaných otcem a strýcem, částečně i z pronájmu obchodu. Ve vztahu k časovému odstupu mezi bombovým útokem a svým vycestováním z Afghánistánu poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 9 Azs 381/2018 - 61 a ze dne 22. 8. 2017, sp. zn. 9 Azs 96/2017, s odůvodněním, že ani delší časový odstup (9 let) mezi aktem pronásledování a vycestováním není důvodem k předpokladu, že k dalšímu pronásledování nemůže dojít. Doba 7 dní od jeho příjezdu na území ČR do podání

žádosti v jeho případě nebyla natolik dlouhá, aby odůvodnila úvahy o „nepalčivosti důvodů“. Také dodal, že Írán, Turecko ani Řecko neposkytují záruky vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu řádně, rychle a s respektem ke všem zásadám azylového řízení, včetně zásady *non-refoulement*.

10. Dále žalobce namítl, že splňuje také podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) až d) zákona o azylu, a to kvůli nebezpečí mučení a jinému ponižujícímu či nelidskému zacházení, jakož i kvůli nebezpečí, že bude opět vystaven nerozlišujícímu násilí v prostředí ozbrojeného konfliktu. Namítl, že se žalovaný ve vztahu k udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu nezabýval jeho vyjádřením ze září 2019 a příloženými lékařskými zprávami. Uvedl, že napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné a nedostatečně odůvodněné. Ve vztahu k posouzení potřeby doplňkové ochrany z důvodu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu namítl nepřezkoumatelnost závěru žalovaného, podle něhož není nebezpečí násilí z důvodu ozbrojeného konfliktu natolik závažné, aby představovalo pro žalobce reálné nebezpečí vážné újmy. Poukázal na shromážděné zprávy o Afghánistánu, které dokládají současnou špatnou situaci v zemi (dlouhodobě zhoršená a nepředvídatelná bezpečnostní situace, trvalá hrozba teroristických útoků protivládních organizací, vysoké riziko únosů, rozsáhlé vojenské bojové operace, vysoké počty civilních obětí, a další). Důvod rozporu vycestování s mezinárodními závazky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu spatřoval v tom, že v zemi svého původu již nemá žádné zázemí a zbytek jeho rodiny žije v Rakousku.
11. Poukázal též na skutečnost, že v zemi jeho původu není dostupná psychologická a psychiatrická péče. Ve spojení s dalšími okolnostmi jeho případu, jako je prožité trauma a skutečnost, že zbytek jeho rodiny se nachází v Rakousku, se domnívá, že je u něj dán i důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.
12. Žalobce měl za to, že je zranitelnou osobou ve smyslu zákona o azylu, neboť z důvodu prožitého bombového útoku je u něj vážné podezření na PTSP, které vyplývá z jeho výpovědi (nеспavost, zapomínání) a ze zpráv o jeho psychickém stavu. Žalovaný podle něj pochybil, pokud na něj nepohlížel jako na zranitelnou osobu. PTSP mohla závažně ovlivnit jeho výpověď, neboť prohlášení osob, které prožily trauma nebo trpí PTSP, jsou obvykle roztržštěná a odloučená od časové osy. Vyšetřující úředník by neměl mít stejnou úroveň očekávání při použití ukazatelů věrohodnosti, zejména hodlá-li učinit negativní závěr o věrohodnosti žadatele na základě jeho prohlášení (odkázal na praktické příručky Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu (dále jen „EASO“). Namítl, že pokud žalovaný nebyl schopen objektivně a odborně zhodnotit věrohodnost jeho výpovědi, měl vycházet z toho, že věrohodná je (odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2007, č. j. 4 Azs 169/2006-47). Žalovaný podle něj aspekt PTSP zcela ignoroval a neshromáždil žádné zprávy o dostupnosti léčby PTSP v Afghánistánu, která pro většinu obyvatel Afghánistánu není vůbec dostupná.
13. Dále se žalovaný ve vztahu k udělení doplňkové ochrany nezabýval vyjádřením žalobce ze září 2019 a předloženými lékařskými zprávami. Napadené rozhodnutí je proto v tomto směru nepřezkoumatelné a nedostatečně odůvodněné. Žalobce uzavřel, že současná situace v Afghánistánu je natolik špatná, že jeho návrat, a to i s přihlédnutím k prožitému bombovému útoku a PTSP, není možný (k bezpečnostní situaci v zemi původu odkázal na doporučení Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 16. 8. 2018 a Spojených států amerických ze dne 9. 4. 2019, jakož i na další zdroje citované v žalobě).

14. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

15. Žalovaný setrval na správnosti napadeného rozhodnutí. Žalobu navrhl zamítnout jako nedůvodnou.
16. Poukázal na to, že v průběhu řízení bylo prokázáno, že bombový útok Tálíbanu, k němuž došlo v srpnu 2015, nebyl cílen na žalobce a jeho rodinu. Zdůraznil, že žalobce po útoku pobýval v Afghánistánu až do svého vycestování, tj. po dobu více než tří let žil běžným životem a nerušeně bydlel v otcově domě v Kábulu, studoval, chodil do práce. Od předmetného atentátu až do vycestování z Afghánistánu žalobce nečelil problémům. Poukázal i na žalobcovu cestu do Pákistánu.
17. Uvedl, že žalobce patrně podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, až po zahájení správního řízení o vyhoštění. Rovněž kladl důraz na to, že se žalobce prokázal dokladem jiné osoby jako dokladem vlastním, čímž narušoval právní řád EU.
18. Ohledně špatného psychického stavu žalovaný poznamenal, že tento nespadá do výčtu důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Úsilí zmocněnce žalobce učinit jeho výpověď věrohodnou prostřednictvím tvrzené psychické poruchy považoval za nepřesvědčivé a neakceptovatelné. Rozpornou výpověď nelze bagatelizovat odkazem na psychický stav způsobený stresem. Z výpovědi žalobce ani z jím předložených zpráv podle žalovaného nevyplývalo, že by byl žalobce v přímém a bezprostředním ohrožení života, či že by jeho zdravotní stav vyžadoval vysoce specializovanou zdravotní péči, která by nebyla v Afghánistánu dostupná.

IV. Replika žalobce

19. Žalobce zdůraznil, že se domáhá především udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu z důvodu příslušnosti k sociální skupině – rodině pronásledované Tálíbánem. Žalovaný opakovaně nevěnoval dostatečnou pozornost tvrzení, že na dům jeho rodiny byl spáchán atentát proto, že Tálibán vyhrožoval jeho otci.
20. Žalobce se vymezil vůči tvrzení, že bombový útok proti němu nesměřoval. Zdůraznil, že bombový útok byl cílen na něj a na jeho rodinu. Uvedl, že v řízení nebylo pouze prokázáno, že by útok cílil na něj. K nedostatečnému skutkovému zjištění měla přispět rezignace žalovaného na řádné zjišťování skutkového stavu spojená s odmítnutím předkládaných důkazů, odmítnutí provedení dalšího pohovoru, protiprávní zpochybňování odborných psychologických závěrů o jeho PTSP, ignorace doporučení v příručce EASO, rezignace na bližší zjišťování tvrzení o výhrůžkách jeho otci a účelová práce s podklady pro vydání rozhodnutí.
21. Žalobce předložil rozsudek Spolkového správního soudu Rakouské republiky ze dne 25. 10. 2019 o žádosti o mezinárodní ochranu jeho otce a bratra. Tímto rozsudkem byl jeho otci udělen azyl na základě hrozby pronásledování pro politické či náboženské přesvědčení, neboť odmítl spolupracovat s Tálíbánem a afghánské bezpečnostní složky ho nebyly schopny ochránit. Žalobce uvedl, že jeho otec byl vysoce postaveným armádním důstojníkem (hodnost „jaglan“) a před nástupem Tálíbanu k moci byl armádním školitelem. Po porážce Tálíbanu se jeho otec vrátil z exilu do Afghánistánu. Následně po něm Tálibán vyžadoval spolupráci, kterou odmítl, načež mu bylo ze strany Tálíbanu

vyhrožováno, a to i zabitím jeho rodinných příslušníků. Bratr otce byl unesen a zabit Tálibánem. Bylo vyhrožováno i dalším rodinným příslušníkům. Uvedeným rozsudkem byl udělen azyl též bratrovi žalobce, a to pro příslušnost k sociální skupině pronásledované rodiny s odůvodněním, že Tálibán uplatňuje „rodinnou zodpovědnost“ (žalobce odkázal na příručku Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky).

22. Tvzení, že se žádostí o mezinárodní ochranu snažil pouze legalizovat zdejší pobyt, žalobce označil za zcestné a irelevantní (odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2019, č. j. 8 Azs 27/2019 – 52).
23. Vymezil se rovněž vůči názoru žalovaného, že PTSP nemůže mít vliv na vznik rozporů ve výpovědi a posouzení věrohodnosti žalobce, jakož i závěru, že pokud odmítá brát antidepresiva či se jiným způsobem léčit, jeho stav není vážný. Namítl, že žalovaný nemá odborné ani zákonné kompetence rozporovat odborný posudek psychologa a o jeho obsahu jakkoli pochybovat. Ve vztahu k rozporům ve výpovědích odkázal na rozsudek zdejšího soudu dne 30. 10. 2019, č. j. 43 Az 34/2018 – 77.
24. Podle žalobce není třeba, aby byl konflikt probíhající v Afghánistánu klasifikován jako „totální konflikt“. Naopak je rozhodující, zda v jeho případě hrozí přiměřená pravděpodobnost pronásledování nebo reálná hrozba vážné újmy. Z předkládaných důkazů taková hrozba v jeho případě jednoznačně vyplývá.

V. Duplika žalovaného

25. Žalovaný v reakci na žalobcovu repliku zopakoval, že žalobce musí využít k úpravě svého pobytu na území České republiky institutů dle zákona o pobytu cizinců. Opakovaně zdůraznil, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu teprve po svém zadržení, a že se po příletu do České republiky prokázal dokladem jiné osoby, čímž nerespektoval zdejší právní řád.
26. Poukázal na to, že v protokolu o výsledku ze dne 1. 5. 2019 ve věci správního vyhoštění žalobce výslovně deklaroval, že v Afghánistánu žil až do svého odchodu, tj. více jak tři roky po atentátu, protože chtěl dostudovat a vyčkat, až jeho otec získá v Rakousku azyl, aby za ním mohl přijet v rámci sloučení rodiny.
27. Odkaz na PTSP zhodnotil pouze jako snahu o gradaci azylového příběhu. Zopakoval, že špatný psychický stav jedince nespadá do výčtu důvodů podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Rozpornou výpověď týkající se zásadních skutečností, jako je identita účastníka řízení, datum a místo jeho narození, chronologie příběhu, místo pobytu cizince, či dobrovolné návraty do země původu, není možné bagatelizovat odkazem na psychický stav způsobený stresem. Setrval proto na závěrech o nevěrohodnosti žalobce.
28. Situaci v Afghánistánu podle žalovaného nelze klasifikovat jako „totální konflikt“. Také nelze v žalobcově případě dovodit, že by na jeho straně existovaly konkrétní faktory, tzn. podstatné důvody vedoucí k přesvědčení, že by měl být v případě návratu do Kábulu vystaven vážné újmě ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Žalovaný uvedl, že ačkoliv nejsou údaje o návratnosti Afghánců do vlasti zaznamenané IOM, afghánskými úřady, evropskými vládami a institucemi EU úplné nebo konzistentní, všechny dostupné údaje poukazují na dramatický nárůst navrátilců z Evropy do Afghánistánu. Dodal, že podle oficiálních statistik EU mezi lety 2015 a 2016 se počet afghánských občanů navracených evropskými zeměmi do Afghánistánu téměř ztrojnásobil (z 3 290 na 9 460).

29. K rozsudku Spolkového správního soudu Rakouské republiky ze dne 25. 10. 2019 žalovaný uvedl, že jej nemohl v napadeném rozhodnutí zohlednit, neboť byl vydán až poté. Dodal, že jde o zcela novou skutečnost.

VI. Jednání

30. Krajský soud nařídil k projednání věci jednání na 10. 12. 2020 za přítomnosti tlumočníka z jazyka darí.
31. Zástupce žalobce při jednání poukázal na rozsudek Spolkového správního soudu Rakouské republiky ze dne 25. 10. 2019, kterým byl v Rakousku udělen azyl otci a bratru žalobce. Navrhl, aby soud zhodnotil uvedený rozsudek v rámci řízení s ohledem na čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „*procedurální směrnice*“), a žalobě vyhovět. Zdůraznil, že se žalobce ve spolupráci s otcem a bratrem žijícími v Rakousku snažil konstantně o legální vycestování ze země původu. Z důvodu restriktivní politiky vůči afghánským občanům se mu nepodařilo vyřídit potřebné doklady, proto zvolil jako poslední možnost nenadále vycestování. O mezinárodní ochranu v Řecku žalobce nepožádal kvůli systémovým nedostatkům v azylovém řízení. Zdůraznil, že žalobce nebyl povinen požádat o azyl v nejbližší zemi. V Pákistánu žalobce pobýval za účelem vyřízení cestovních dokladů do Evropy. Žalovaný se přitom měl zabývat možností žalobce požádat o azyl v Pákistánu, pokud tvrdí, že tak mohl učinit. Rovněž měl konfrontovat žalobce s domnělými rozpory v jeho výpovědi a dát mu možnost je odstranit, což se nestalo.
32. Žalovaný při jednání uvedl, že ačkoli si je vědom smutného osudu žalobce, jeho chování po bombovém útoku, kdy zemi opustil až po třech letech a pobýval v EU půl roku bez žádosti o mezinárodní ochranu, svědčí o tom, že prezentované obavy nepociťoval natolik palčivě. Chování otce a bratra žalobce, kterým byl v Rakousku udělen azyl, bylo jiné, neboť odešli z Afghánistánu v důsledku přímé hrozby od Tálíbanu. Žalobce však i přes následný bombový útok neučinil nic, co by svědčilo o jeho odůvodněném strachu. Žil v předmětném domě po další tři roky bez povšimnutí Tálíbanu. Žalobce tak hodlal v EU získat spíše pobytové oprávnění, než že by prchal před skutečnou hrozbou. Mohl rovněž požádat o azyl v Pákistánu, kam vycestoval z Afghánistánu.
33. Žalobce na jednání vypověděl, že po předmětném bombovém útoku byl ve stresu a trpěl depresi, proto nemohl z Afghánistánu odejít. Žil ve strachu, byl dezorientovaný a nevěděl, co má dělat. Poté, přesně neví kdy, odjel do Pákistánu, kde požádal Rakouské velvyslanectví o vízum. Jelikož byl dezorientovaný, neví, jak vízový formulář vyplnil. I v Pákistánu se necítil v bezpečí, nevycházel ven a jeho psychický stav se zhoršoval. Byl neustále v depresi, protože zůstal jediný z rodiny naživu. Po zjištění, že získání víza bude trvat, se rozhodl opustit Pákistán a přes Írán přicestoval do Evropy, protože chtěl být blízko své rodině. Pákistán musel opustit i proto, že mu vypršelo pákistánské vízum. Vyřízení víza do Evropy totiž trvalo příliš dlouho, a pokud by byl kontrolován v Pákistánu policií, měl by problémy. Nemohl zůstat v Pákistánu ani proto, že se zde jeho stav zhoršoval. V České republice požádal na mezinárodním letišti o azyl, protože nechtěl být vrácen zpět do Afghánistánu. Stále se cítil špatně, trpěl depresi. Navštěvoval zdejší lékařské zařízení, kde byl podroben vyšetření (odkázal na lékařskou zprávu). Nyní žije v Ostravě, kde má zajištěnu práci i bydlení. Zvykl si na místní styl života a chtěl by

v České republice žít i nadále, cítí se zde v bezpečí. Otec i bratr jej často navštěvují. Do vlasti se nechce a nemůže vrátit, protože by jeho život byl ohrožen, v Afghánistánu není bezpečno. K výslovnému dotazu soudu uvedl, že se neléčí u psychologa ani u psychiatra a nebere na své psychické potíže žádné léky, a to ani léky na spaní. Dodal, že terapií jsou pro něho bezpečný život v České republice a návštěvy otce s bratrem.

34. Krajský soud provedl při jednání důkaz rozsudkem Spolkového správního soudu Rakouské republiky (Bundesverwaltungsgericht Republik Österreich), sp. zn. W261 2144819-1/31E, W261 2144813-1/28E, ze dne 25. 10. 2019, který předložil žalobce. V souladu s usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2015, č. j. 9 As 12/2014 - 60, publ. pod č. 3239/2015 Sb. NSS, na něž navázal rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2016, č. j. 5 Azs 160/2016 - 26, nepovažoval krajský soud za nutné pořizovat oficiální překlad uvedeného rozsudku z německého jazyka. Žalovaný měl citované rozhodnutí k dispozici (bylo mu doručeno k vyjádření již dne 23. 12. 2019). Rovněž bylo zřejmé, že účastníci obsahu citovaného rozhodnutí rozumí, nebylo o něm sporu. Uvedeným rozsudkem byl otci a bratru žalobce, kteří přicestovali do Rakouska dne 24. 6. 2015 a téhož dne požádali o azyl, v Rakousku přiznán status uprchlíka poté, kdy soud vyhověl jejich stížnosti proti rozhodnutím Spolkového úřadu pro cizince a azyl. Spolkový správní soud uzavřel, že nebylo možné jednoznačně určit, zda bombový útok ze dne 7. 8. 2015 souvisel s odmítnutím spolupráce s Tálíbánem ze strany otce žalobce. Shledal jako pravděpodobné, že Tálibán předpokládá u otce žalobce a jeho nejstaršího syna (bratra žalobce) opoziční politické a náboženské přesvědčení z důvodu odmítnutí spolupráce otce s Tálíbánem, že jim z toho důvodu hrozí pronásledování, státní orgány jim neposkytnou odpovídající ochranu a vnitřní přesídlení není možné. Otec žalobce podle rakouského soudu podléhá nebezpečí pronásledování ze strany Tálibánu jako osoba, která se odmítla nechat zrekrutovat, přičemž ohrožení života a pronásledování se vztahuje i na bratra žalobce jako jeho rodinného příslušníka.
35. Dále krajský soud provedl v souladu se shora citovaným usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2015, č. j. 9 As 12/2014 - 60, též důkaz příručkou Vysokého komisaře OSN: „*UNHCR eligibility guidelines for assessing the international protection needs of asylum-seekers from Afghanistan*“ ze dne 30. 8. 2018. Z ní je patrné, že protivládní síly se v Afghánistánu snaží naverbovat různé osoby a ti, kteří odolávají, a jejich rodinní příslušníci, jsou ohroženi zabitím nebo jiným trestem. Protivládní síly unášejí a vraždí civilisty s odůvodněním, že podporovali afghánskou vládu, popřípadě byli jako její podporovatelé vnímáni, a k varování jsou využívány i dopisy. Oběťmi násilí, únosů a zabíjení se stávají i ženy a děti.

VII. Posouzení věci krajským soudem

36. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Při posuzování věci měl na zřeteli i čl. 46 procedurální směrnice, který zakotvuje povinnost členských států zajistit pro žadatele o mezinárodní ochranu účinný opravný prostředek. Dle odst. 3 uvedeného ustanovení lze za účinný opravný prostředek považovat pouze takový prostředek, který zabezpečuje „*úplné a ex nunc posouzení jak skutkové, tak právní stránky, včetně případného posouzení potřeby mezinárodní ochrany podle směrnice 2011/95/EU*“. S ohledem na proměškání transpoziční lhůty ze strany českého zákonodárce se citované ustanovení vyznačuje (pro řízení

zahájená na základě žádostí o mezinárodní ochranu podaných po 20. 7. 2015) vertikálním přímým účinkem a je povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému v době jeho rozhodování známy.

37. Ze správního spisu soud zjistil následující rozhodné skutečnosti.
38. Dne 2. 5. 2019 bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a stanovena doba tří let, po níž mu jako cizinci nelze umožnit vstup na území členských států EU.
39. Dne 8. 5. 2019 žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany.
40. Dne 10. 5. 2019 bylo rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „ZZC“). V žádosti o propuštění ze zajištění ze dne 18. 6. 2019 zmocněnec žalobce poukázal na psychický stav a zranitelnost žalobce, přičemž doložil zprávy z psychologické intervence v ZZC Balková ve dnech 24. 5. a 31. 5. 2019.
41. Dne 13. 5. 2019 žalobce učinil čestné prohlášení o své totožnosti. Jako datum a místo narození uvedl 19. 8. 1999, Islámábád, stát Pákistán. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu a dále během pohovoru k této žádosti dne 29. 5. 2019 uvedl, že se narodil v Pákistánu dne 19. 8. 1999, je státním příslušníkem Afghánistánu, národností Tádžik, hovoří jazykem darí a vyznává sunnitský islám. Je svobodný a bezdětný. Nemá politické přesvědčení a nebyl ani členem žádné politické strany. Místem jeho posledního bydliště v Afghánistánu byl Kábul, odkud cestoval letecky do Teheránu, kde pobýval asi 10 dní. Poté přešel nelegálně pěšky hranici do Turecka, pobýval v Istanbulu, poté cestoval do Řecka. Jak dlouho pobýval v Řecku, nevěděl, ale nechtěl tam zůstat. Dne 1. 5. 2019 odletěl z Řecka do České republiky. Uvedl, že u výslechu na policii říkal vše přibližně, jelikož si přesná data nepamatuje, vše byl odhad. Když ho zadrželi, bylo tam hodně policistů, byl v šoku a nemohl si na nic vzpomenout, ani na datum narození. Bylo mu úplně jedno, co tam píšou. Vízum ani povolení k pobytu v České republice či v jiných státech neměl. Měl chilský cestovní doklad na jméno P. S. B. D., který získal od převaděče, díky němuž se dostal do letadla do České republiky. O mezinárodní ochranu žádá poprvé, chtěl by studovat, být nablízku svojí rodině, pracovat. Jeho život v Afghánistánu je v nebezpečí. Také uvedl, že je zdravý, nemá žádná zdravotní omezení ani zvláštní potřeby.
42. Afghánistán opustil někdy koncem roku 2018, tehdy cestoval na svůj cestovní pas, o který požádal afghánské velvyslanectví v Islámábádu. Uvedl, že neví, kdy přesně mu byl cestovní doklad vydán, doklady si nechte, protože stejně všechno zapomíná. Cestovní doklad ztratil v Turecku. Jelikož při výbuchu byl celý jejich dům zničen, včetně všech dokladů, požádal si o nové doklady a tehdy mu napsali do občanského průkazu jako místo narození Kábul. Neřešil to. Byl tehdy ve stresu z výbuchu, přišel o rodinu. V Pákistánu mu pak vydali na základě tohoto občanského průkazu i cestovní pas.
43. Po výbuchu v Kábulu dne 7. 8. 2015, při kterém mu zemřela matka a dvě sestry, už v Kábulu nikoho neměl a život pro něj byl moc těžký. Báł se dalšího výbuchu, a že také zemře, stále měl obavy o život kvůli bezpečnostní situaci v zemi. Proto se rozhodl, že se dostane do Evropy a bude žít se svým otcem. Hlavní příčinu výbuchu neznal, šlo o teroristický atentát, odehrál se pár měsíců po odjezdu jeho otce ze země. Výbuch se odehrál zezadu jejich domu. Událost je zachycena na videu, byla ve zprávách, lze se na ni doptat i na velvyslanectví. K dotazu, zda uvažoval o přestěhování se na jiné místo v Afghánistánu, odpověděl, že ostatní provincie jsou ještě horší než Kábul, protože tam

má vliv Tálibán a je v nich více výbuchů, navíc nikde neměl příbuzné ani známé a sám tam nemohl žít. K dotazu, proč opustil Afghánistán až po 3 letech, uvedl, že čekal, jestli mu táta pomůže s nějakou legální cestou, aby mohl cestovat do Rakouska. Právníci v Rakousku údajně jeho otci poradili, že normální cestou to bude těžké, ať raději cestuje sám na černo do Evropy. Při vycestování z Afghánistánu neměl potíže. V Řecku nechtěl zůstat, jelikož se chtěl dostat blíže k otci, kterého dlouho neviděl. Nechtěl žít ani v uzavřeném táboře, kde by mohl zůstat, pokud by v Řecku požádal o azyl. V České republice požádal o azyl proto, že zde chce žít, studovat a pracovat, a hlavně se zde cítí v bezpečí, a je to blízko do Rakouska, kde žije jeho otec, kterého tak bude moci navštěvovat. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že co se týče fyzického zdraví, nemá žádné potíže, má však psychické potíže, navštívil i psychologa. Nemůže spát a bere prášky na spaní.

44. Žalobce předal žalovanému v průběhu pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu paměťové médium (flash disk) s barevnými fotografiemi, které zobrazují jeho otce, matku a sestry, zachycují sutiny jejich domu po bombovém útoku, video z pohřbu matky a sester zobrazující jejich těla v rakvích, jakož i místo bombového útoku a žalobce stojícího v sutinách domu. Součástí paměťového média jsou i fotokopie dopisů Ministerstva vnitra Afghánské islámské republiky ze dne 11. 10. 2015 a Rady Kábulu (*Kabul Real Residence People Council*) ze dne 19. 9. 2015 (tyto se nachází též na č. l. 66 – 68 správního spisu), jejichž obsahem je informace, že dne 7. 8. 2015 v 01:10hod. v noci došlo k teroristickému útoku v místě *Second Street of Shah Shahid Kabul*, při němž zahynuly tři osoby, a to R. M. N. a dcery pana S. W. (otec žalobce – pozn. soudu), T. a T. . Součástí paměťového média jsou i fotokopie žalobcových dokladů. Vytisknuté fotografie i paměťové médium jsou součástí správního spisu (viz č. l. 52 – 71). Žalobce dále založil do správního spisu CD s reportáží afghánského TV kanálu Tolo News a vyjádření ze dne 17. 6. 2019 ke špatné bezpečnostní situaci v Afghánistánu, z něhož vyplývá, že v roce 2018 došlo k vzestupu bombových útoků. K bombovému útoku na dům svojí rodiny dne 7. 8. 2015 zmocněnec žalobce uvedl, že toho dne se odehrály v Kábulu tři útoky, během nichž zemřelo minimálně 50 vojáků, příslušníků bezpečnostních složek a civilistů.
45. Součástí správního spisu je i protokol o výsledku žalobce v rámci správního řízení o vyhoštění sepsaný dne 1. 5. 2019. Žalobce tehdy uvedl své jméno (H. W. I.), rozdílně uvedl datum narození – den X. Shodně jako v řízení o udělení mezinárodní ochrany vypověděl, že se narodil v Pákistánské islámské republice ve městě Islámábád, má afghánskou státní příslušnost, je svobodný a bezdětný, má ukončené středoškolské vzdělání, vystudoval gymnázium a v Afghánistánu pracoval jako prodáváč potravin s měsíční mzdou asi 200 dolarů. Uvedl, že jeho matka a dvě sestry byly zabity v srpnu 2015 při sebevražedném atentátu v Kábulu a v Afghánistánu už nikoho nemá. Atentát spáchalo hnutí Tálibán, které před atentátem vyhrožovalo jejich rodině, avšak otec o tom rodinu neinformoval, věděla o tom jen jejich matka. Nezná důvod, proč jim Tálibán vyhrožoval, protože mu to otec neřekl. Neví, zda se otec v něčem angažoval. Žalobce tehdy uvedl, že až do svého odchodu ze země žil v Afghánistánu sám, jeho otec má v Afghánistánu dům a pozemek, žalobce bydlel v jeho domě do svého odjezdu ze země. Zůstal v zemi, protože chtěl dostudovat a doufal, že až otec dostane azyl v Rakousku, bude tam za ním moci přijet v rámci sloučení rodiny. Jeho otec S. W. I. a bratr A. W. I., datum jejich narození si nepamatuje, pobývají asi již 5 let v Rakousku jako žadatelé o azyl. Neví, zda jim azyl byl udělen. Bratr je o rok starší než on. Z Afghánistánu vycestoval koncem roku 2018 proto, že tam zůstal sám, že se v zemi stále válčí a není to tam bezpečné, bojí se tam žít. Báł se i

v jejich domě, zdržoval se tam minimálně, stále se obával opakování atentátu. Kdyby se měl vrátit, měl by strach o svůj život a z opakování atentátu. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že je zdravý, jen po atentátu na jeho matku a sestry někdy trpí psychickou poruchou – špatně spí a někdy zapomíná, co chce říci. Žádné léky ale neužívá a lékařské ošetření nežádal. Shodně popsal způsob, jakým přicestoval do České republiky. Cestu z Afghánistánu do Evropy financoval částečně z našetřených a vydělaných peněz prací prodavače, část peněz mu poslal jeho strýc žijící v Londýně a část peněz mu zaslal jeho otec. Uvedl, že si je vědom nelegálního jednání, ale do Evropy by se legální cestou nedostal, nedostal by vízum do Evropy. Nežádal o azyl v Řecku, protože se chtěl dostat co nejbližší svému otci, čekal, až se mu podaří dostat dál do Evropy, a z Prahy chtěl jet do Rakouska za otcem. Nechtěl žádat v České republice o azyl, chtěl být se svým otcem a bratrem. Po zadržení policií na letišti v Praze přehodnotil svoji situaci.

46. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Afghánistánu. Při posouzení žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany žalovaný konkrétně vycházel z:

- *Informace švédského Centra informací o zemích původu a analýzy v oblasti migrace (Lifos): Právní připomínky týkající se Kábulu jako alternativy vnitřního útěku pro uprchlíky ze dne 17. 9. 2018 a informace Evropské migrační sítě (EMN) z listopadu 2017: Účelové šetření EMN týkající se nucených návratů do Afghánistánu, z nichž vyplynulo, že k listopadu 2017 provádělo 9 členských zemí EU nucené návraty osob do Afghánistánu a 7 zemí nikoli, většinou z důvodu malého počtu afghánských státních příslušníků určených k návratu.*

- *Informace Ministerstva vnitra Velké Británie – Afghánistán: Bezpečnostní a humanitární situace z července 2019, z níž je patrné, že v roce 2012 nebyla celková míra necíleného násilí v Afghánistánu na tak vysoké úrovni, aby to znamenalo ve smyslu čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice vystavení civilisty reálnému ohrožení života či osoby už jen tím, že se v dané zemi nachází (bod 2.4.8.). Informace hojně cituje z tzv. precedenčního případu „AK (Article 15(c)) Afghanistan CG(2012) UKUT 00163(IAC)“, který byl projednáván v květnu 2012, včetně možností vnitřního přesídlení osob do Kábulu (viz bod 2.5.6). Současně soud zjistil, že dle informací z května 2018 se lze domnívat, že vnitřní přesídlení není v Kábulu obecně dostupné (bod 2.5.8), a že ač svobodný muž v dobrém zdravotním stavu může přesídlit do Kábulu, byť ve městě nemá žádné konexe, je nutné v konkrétním případě zohlednit okolnosti jednotlivého žadatele, včetně jeho věku, povahy kvality podpůrné sítě, tělesného a duševního zdraví žadatele a vzdělání a profesních dovedností (bod 2.5.9). Rovněž je uvedeno, že v roce 2018 došlo v Afghánistánu k nejvyššímu počtu případů zabití či zranění civilistů v provinciích Kábul, Nangarhar, Helmand, Ghazni a Faryab, a v porovnání s rokem 2017 byl v Kábulu zaznamenán nárůst o 2% [v počtu zabitých a zraněných civilistů] a Kábul (včetně provincie) zaznamenal nárůst počtu zabitých a zraněných civilistů v porovnání s roky 2015, 2016 a 2017. Cílem útoků v Kábulu jsou především civilisté a osoby v tzv. měkkých nevojenských cílech. Od listopadu 2018 do února 2019 byl zaznamenán 8% pokles bezpečnostních incidentů a 61% pokles sebevražedných útoků v porovnání se stejným obdobím o rok dříve. Všechna hlavní města provincií zůstávají pod kontrolou afghánských státních orgánů. Velké části venkovských oblastí ovládal Tálibán (viz body 2.4.15 až 2.4.17). V letech 2017 a 2018 byl Afghánistán hodnocen jako druhá nejméně poklidná země na světě hned za Sýrií. V rámci Světového indexu míru se jeho bodové hodnocení pro rok 2019 zhoršilo a stal se nejméně poklidnou zemí (bod 7.1.1). Počet navrátilců do Afghánistánu v roce 2018 klesl oproti*

roku 2017 vlivem zhoršující se bezpečnostní situace (9.1.1). Ohledně zdravotní péče v Afghánistánu soud zjistil, že 30 – 40% Afghánců nemá přístup k základním zdravotnickým službám. V Kábulu jsou zdravotní služby lépe dostupné, jejich kvalita je obecně špatná a problémy jsou v oblasti specializované fyzické nebo psychosociální léčby v souvislosti s konfliktem či traumatem, přičemž tato léčba nebyla v roce 2017 běžně dostupná (body 6.6.1 a 6.6.4).

- *Informace OAMP o Afghánistánu – Bezpečnostní situace v provinciích Balch, Herát, Kábul, Pandžšír, Bamján. Možnost vnitřního přesídlení ze dne 13. 8. 2019, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 26. 8. 2019, Územní kontrola a bezpečnostní situace ze dne 15. 6. 2018, Vnitřně vysídlené osoby, aktuální situace, důvody a schémata vysídlení, dobrovolná repatriace, státní a nestátní asistence ze dne 1. 2. 2018*, z nichž vyplývá, že se bezpečnostní profil města a provincie Kábul liší, bezpečnostní situace v zemi je nestabilní, k srpnu 2019 zde probíhal ozbrojený konflikt s hnutím Tálibán a dalšími lokálními aktéry a ústřední vláda dlouhodobě nekontrolovala až 40% svého území. V roce 2018 mohl být Kábul zvažován jako alternativa vnitřního přesídlení (počet obětí civilistů se v první polovině roku 2018 snížil o 5%). Dle zprávy ze srpna 2019 v Kábulu docházelo především k bombovým sebevražedným útokům, které se v posledních měsících dařilo afghánským ozbrojeným složkám omezovat (stav k 13. 8. 2019). Přesto v období leden až červenec 2019 zemřelo v Kábulu 395 obětí bezpečnostních incidentů. V provincii Kábul dominuje z hlediska útoků hnutí Tálibán, útoky směřují zpravidla proti vládním jednotkám v blízkosti hlavních komunikací. Provincie Kábul funguje jako cílová oblast vnitřní migrace. Z obecného hlediska nic nebrání realizovat rozhodnutí o vyhoštění do Kábulu či přes Kábul, avšak mělo by se vždy provést individuální posouzení existence interní alternativy pro uprchlíky.

- *Informace ČTK: Vyslanec USA představil Afgháncům návrh dohody s Tálibánem ze dne 2. 9. 2019*, z níž vyplývá, že přímé rozhovory Spojených států amerických (dále „USA“) s Tálibánem o podmínkách ukončení téměř dvacetileté občanské války začaly před rokem a USA s Tálibánem jsou „na prahu dohody“. Po případném oznámení dohody by měly následovat „vnitroafghánské“ rozhovory. Současně Tálibán pokračuje v Afghánistánu v páchání rozsáhlých útoků, např. na velká města Kunduz a Púli Chumrí. Blokoval metropoli Kábul a ozbrojené střety pokračovaly i na severu města.

- *Rozsudku Evropského soudu pro lidská práva č. 29094/09 ze dne 5. 7. 2016, A. M. v Nizozemské království*, který se vztahuje k aplikaci čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

47. Po skončení pohovorů byla žalobci dána dne 4. 9. 2019 možnost dle § 36 odst. 3 správního řádu seznámit se s podklady rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich získání. Žalobce možnosti využil a vyjádřil se prostřednictvím svého zmocněnce a doložil zprávy o poskytnutí psychologické intervence ze dnů 24. 5. a 31. 5. 2019 v ZZC Balková. Uvedl, že se rozhodl vycestovat z Afghánistánu ihned po bombovém útoku, ale nebylo to legálním způsobem možné, že u něj přetrvává výrazné podezření na PTSP a v Afghánistánu se jeho psychický stav po atentátu neustálým stresem a obavami zhoršoval. Nepřesnosti v datu narození, které uvedl během svých výpovědí, byly způsobeny jeho psychickým stavem. Žalobce navrhl žalovanému provedení dalšího pohovoru. Také poukázal na to, že mírová jednání s hnutím Tálibán jsou dle vyjádření prezidenta USA ze září 2019 „mrtvá“. Tálibán pokračuje v bombových

útocích v Afghánistánu a Ministerstvo zahraničních věcí České republiky důrazně nedoporučuje českým občanům cestovat do Afghánistánu, mimo jiné z důvodu dlouhodobě zhoršené bezpečnostní situace a trvalé hrozby teroristických útoků protivládních organizací.

48. Ze shora uvedených zpráv o poskytnutí psychologické intervence ze dnů 24. 5. a 31. 5. 2019 v ZZC Balková soud zjistil, že žalobce vyhledal během zajištění v ZZC Balková konzultace psychologa, při kterých řešil problémy se spánkem, úzkost z umístění v ZZC a ze souvisejícího omezení pohybu i vtíravé myšlenky na bombový útok a smrt jeho matky a sester. U žalobce se objevil po zážitku strach při každodenním životě v Kábulu a dle závěrů psychologa u něj přetrvává výrazné podezření na PTSP. Psycholog doporučil diferenciální diagnostiku na psychiatrii či u klinického psychologa. Žalobce antidepressiva a jiné léky odmítl, což vysvětlil obavou ze závislosti na lécích.
49. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba **je důvodná**.
50. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
51. Podle § 12 zákona o azylu „*azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*“ Azyl ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu se na žalobce nevztahuje, neboť nespokojoval svůj odchod z Afghánistánu s uplatňováním politických práv a svobod a u pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu výslovně uvedl, že je bez politického přesvědčení a nebyl ani členem žádné politické strany. Žalobce však má za to, že splňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu z důvodu příslušnosti k sociální skupině, a to rodině, již bylo vyhrožováno hnutím Tálibán.
52. Z § 12 písm. b) zákona o azylu vyplývá, že podmínky pro udělení azylu splňuje cizinec, je-li ve vztahu k jeho osobě zjištěno, že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině. Za pronásledování se pro účely zákona o azylu rozumí „*závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování*“ (§ 2 odst. 4 cit. zákona). Podle čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice „*skutečnost, že žadatel již byl pronásledován nebo utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám pronásledování nebo způsobení vážné újmy, je závažným ukazatelem odůvodněnosti obav žadatele z pronásledování nebo reálného nebezpečí utrpění vážné újmy, neexistují-li závažné důvody domnívat se, že pronásledování nebo způsobení vážné újmy se již nebude opakovat.*“
53. Ve vztahu k Tálibánu jako k soukromé organizaci (hnutí) lze mít podle § 2 odst. 6 zákona o azylu za to, že může být považován za původce pronásledování, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území, nejsou schopny odpovídajícím způsobem zajistit

ochranu před pronásledováním. Ve smyslu čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice musí být ochrana před pronásledováním účinná a nesmí být pouze dočasná. Zpravidla se vyžaduje, aby stát nebo strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, ovládající stát nebo podstatnou část jeho území, učinily přiměřené kroky k zabránění pronásledování, mimo jiné zavedením účinného právního systému pro odhalování, stíhání a trestání jednání představujících pronásledování, a aby měl žadatel k této ochraně přístup. Nestátní subjekty mohou přitom být jak původci pronásledování ve vztahu k osobám majícím nárok na udělení azylu, tak původci vážné újmy ve vztahu k osobám s nárokem na doplňkovou ochranu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57).

54. Co se týče příslušnosti k určité sociální skupině, Nejvyšší správní soud již konstantně judikuje, že *„určitá sociální skupina ve smyslu § 12 o azylu, je skupina osob, která se vyznačuje objektivně společnou charakteristikou nebo kterou společnost alespoň takto vnímá. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotýčných osob; riziko pronásledování však do této charakteristiky nepatří. I pouhá příslušnost k určité sociální skupině může být postačujícím důvodem pro udělení azylu.“* Dále zdůrazňuje, že *„rozhodující je ovšem existence odůvodněného strachu z pronásledování, směřujícího vůči žadateli o azyl jako příslušníku určité sociální skupiny, jež podnikají úřady země, případně jež vychází od některých složek obyvatelstva, které nerespektují normy stanovené v zákonech dotýčné země, a úřady vědomě takové jednání tolerují, případně odmítají či jsou neschopné zajistit účinnou ochranu“* (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004 - 60).
55. Žalovaný v napadeném rozhodnutí neshledal bombový útok ze dne 7. 8. 2015, při němž byl zničen dům žalobcovy rodiny a zahynula jeho matka a dvě sestry, za jakkoli relevantní z hlediska pronásledování žalobce z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Tvrzení žalobce, že Tálibán vyhrožoval před atentátem jeho otci, žalovaný považoval za účelové. Poukázal přitom na rozpory ve výpovědi žalobce ohledně doby vycestování jeho otce z Afghánistánu, jakož i na to, že žalobce nesdělil žádné skutkové okolnosti dosvědčující, že předmětný atentát by byl jakkoli spojen s rasou, pohlavím, náboženstvím, národností nebo příslušností k určité sociální skupině. Žalovaný dále považoval za zásadní, že žalobce vycestoval z Afghánistánu až po třech letech od atentátu, a že se do země dobrovolně vrátil z Pákistánu.
56. Obsah správního spisu není v souladu s názorem žalovaného, podle něhož žalobce neuváděl žádné skutečnosti, jež by odůvodnily spojení bombového útoku ze dne 7. 8. 2015, při němž zahynula jeho matka a dvě sestry, s jeho příslušností k rodině, již bylo vyhrožováno. Už při výslechu dne 1. 5. 2019 (v rámci řízení o správním vyhoštění) žalobce uvedl, že předmětný atentát spáchalo hnutí Tálibán, a že před tímto atentátem bylo jeho rodině vyhrožováno, což jim otec neřekl a věděla to jen jeho matka. Důvod výhrůžek Tálibánu žalobce neznal (str. 7 protokolu). Následně při pohovoru k žádosti o mezinárodní ochranu dne 29. 5. 2019 žalobce zopakoval, že příčinu atentátu nezná a dodal, že atentát se odehrál pár měsíců po odjezdu jeho otce ze země. Ačkoli v protokolu ze dne 1. 5. 2019 je uvedeno, že jeho otec vycestoval po atentátu, ohledně doby vycestování otce žalobce z Afghánistánu není pochyb. Žalobce později opakoval, že k vycestování otce a bratra došlo před bombovým útokem. Co se týče rozporu ohledně

data narození, žalobce jej vysvětlil šokem při výsledku policisty. Uvedl, že vše říkal přibližně a přesná data si nepamatuje. Lze si všimnout, že žalobce například nebyl schopen uvést ani datum narození svého otce či staršího bratra (byť správně uvedl, že bratr je o rok starší než on). Prve chybně uvedené datum svého narození žalobce následně napravil doložením svého cestovního dokladu. Za zásadní však krajský soud považuje, že prve chybně uvedený den a měsíc narození nemá z hlediska azylového příběhu žalobce význam a nelze z toho usuzovat automaticky na celkovou nevěrohodnost žalobce. Co se týče místa narození (Kábul vs. Islámábád), žalobce logicky vysvětlil, z jakého důvodu je na jím předložené kopii cestovního dokladu uvedeno jako místo narození Kábul, ačkoli se ve skutečnosti narodil v Islámábádu v Pákistánu. Ve své výpovědi se dále zmínil o tom, že po atentátu cestoval do Pákistánu, byť si nepamatoval, kdy to bylo. Během pobytu v Pákistánu si vybavil na afghánském velvyslanectví v Islámábádu cestovní pas, který předložil žalovanému, v němž je uveden Kábul jako místo jeho narození (datum narození je správné). Z kopie cestovního pasu žalobce je patrné, že byl vydán afghánskou ambasádou v Islámábádu dne 6. 10. 2016, tj. po atentátu. I u jednání krajského soudu žalobce uvedl, že po bombovém útoku odjel do Pákistánu, kde si snažil vybavit vízum do Evropy, načež se teprve rozhodl vycestovat do Evropy nelegálně. Žalobce se tedy z Pákistánu vrátil do Afghánistánu a přes Írán vycestoval do Evropy. Uvedené nemá vliv na věrohodnost jeho azylového příběhu, stejně jako skutečnost, že se prokázal při přicestování do České Republiky dokladem jiné osoby jako dokladem vlastním. Pro posouzení důvodnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany je totiž zásadní způsob, jakým žalobce líčí především události týkající se bombového útoku ze dne 7. 8. 2015, jakož i existence výhrůžek ze strany Tálibánu namířených vůči jeho rodině a jejich příčiny, a následnou snahu vycestovat ze země. Bez povšimnutí v tomto kontextu nelze ponechat ani tvrzení žalobce, že jeho strýc (bratr otce) byl unesen a zabit Tálibánem a že bylo vyhrožováno i dalším rodinným příslušníkům.

57. Řízení o mezinárodní ochraně je specifické tím, že je často zapotřebí rozhodovat za situace důkazní nouze (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2008, č. j. 2 Azs 100/2007 - 64; ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 - 89, a ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63), že jde o prospektivní rozhodování (tj. posuzuje se riziko pronásledování či vážné újmy do budoucna), a také že nesprávné rozhodnutí má pro žadatele obzvláště závažné důsledky. Těmto specifickým řízení odpovídá i standard a rozložení důkazního břemene, jež jsou vychýleny ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu. Pokud jde o břemeno tvrzení v řízení o mezinárodní ochraně, to stíhá primárně žadatele. Nejvyšší správní soud ve zmiňovaném rozsudku ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007 - 63, konstatoval: *„Je nesporné, že pokud by stěžovatel ani nenamítal skutečnosti svědčící o tom, že došlo, nebo že by potenciálně mohlo dojít, k zásahu do jeho lidských práv ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, pak není třeba se situací v jeho zemi původu do detailu zabývat V případě, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany však uvádí skutečnosti podřaditelné pod taxativní výčet důvodů pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu, pak je třeba žadatelem uváděné skutečnosti konfrontovat se zjištěními týkajícími se politického prostředí v zemi původu žadatele.“* Žalovaný se měl zabývat tvrzením žalobce o tom, že bombový útok, při němž zahynula matka a sestry žalobce, byl namířen přímo na žalobcovu rodinu kvůli předchozím výhrůžkám ze strany Tálibánu. Měl zohlednit i důkazy, které žalobce k podpoře svého tvrzení předkládal. Žalovaný však bombový útok nepovažoval za jakkoli relevantní z hlediska azylových důvodů s tím, že k němu došlo několik měsíců po odjezdu otce žalobce ze země, a dále se jím nezabýval. Závěr

žalovaného, že by bylo nadbytečné zabývat se dalšími kritérii pro přiznání statusu uprchlíka, jelikož by výsledek stejně nemohl vést k udělení určité formy mezinárodní ochrany (str. 6 napadeného rozhodnutí), nemůže v případě žalobce obstát. Oporu ve spisovém materiálu nenachází ani vyjádření žalovaného, že v řízení bylo *prokázáno*, že bombový útok ze strany Tálibánu nebyl cílen na žalobce ani na jeho rodinu. Žalovaný k této skutečnosti nevedl dokazování. S postupem žalovaného, který se blíže bombovým útokem a výhrůžkami Tálibánu ve vztahu k rodině žalobce nezabýval, nelze souhlasit, zvláště byla-li již otci a staršímu bratru žalobce v Rakousku udělena z toho důvodu mezinárodní ochrana. Spolkový správní soud přitom shledal pravděpodobným, že u otce žalobce, který dříve působil v afghánské armádě a vedl v Afghánistánu výcvik vojáků, Tálibán předpokládá opoziční politické a náboženské přesvědčení z důvodu odmítnutí spolupráce s Tálibánem. Shodné ladění Tálibánu lze předpokládat i ve vztahu k bratru žalobce. Krajský soud z uvedených důvodů přisvědčil žalobní námitce, podle níž žalovaný nevěnoval náležitou pozornost výhrůžkám Tálibánu namířeným vůči otci žalobce, k nimž došlo před bombovým útokem, přičemž tuto skutečnost ani nevyvrátil.

58. S ohledem na čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice je povinností krajského soudu přihlížet v řízení i k případným novým skutečnostem, ačkoliv nemohly být žalovanému v době jeho rozhodování známy. Na základě zpráv o zemi původu „*UNHCR eligibility guidelines for assessing the international protection needs of asylum-seekers from Afghanistan*“ ze dne 30. 8. 2018, a citovaného rozsudku Spolkového správního soudu Rakouské republiky ze dne 25. 10. 2019, které soud provedl při jednání k důkazu, nelze bez dalšího odmítnout tvrzení, že žalobce je v Afghánistánu ohrožen z důvodu rodinné příslušnosti k otci, který odmítl spolupráci s Tálibánem, a bylo mu vyhrožováno. Citovaná zpráva o zemi původu žalobce hovoří o existenci útoků na rodinné příslušníky osob s rizikovými profily, které mohou být vnímány jako odplata nebo potrestání za propojení s rizikovou osobou. Útoky se přitom nevyhýbají ani ženám a dětem.
59. Nelze přehlédnout, že žalobce je v obdobném postavení jako jeho o rok starší bratr, jemuž byla v Rakousku udělena mezinárodní ochrana. Žalovaný se však rozsudkem Spolkového správního soudu nezabýval ani v rámci svého vyjádření. V řízení o udělení mezinárodní ochrany se však uplatní prospektivní rozhodování. Správní orgán musí posoudit riziko pronásledování či vážné újmy žadatele do budoucna. Podle čl. 4 odst. 3 písm. c) kvalifikační směrnice je rovněž povinen zohlednit při posouzení žádosti o mezinárodní ochranu konkrétní postavení a osobní situaci žadatele, včetně takových faktorů jako jsou původ, pohlaví a věk, aby na základě osobní situace žadatele mohl posoudit, zda by jednání, kterým žadatel byl nebo mohl být vystaven, mohla být považována za pronásledování nebo vážnou újmu. Skutečnost, že žadatel již byl pronásledován nebo utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám pronásledování nebo způsobení vážné újmy, je přitom závažným ukazatelem odůvodněnosti jeho obav z pronásledování nebo reálného nebezpečí utrpění vážné újmy, neexistují-li závažné důvody domnívat se, že pronásledování nebo způsobení vážné újmy se již nebude opakovat (viz čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice).
60. Pokud žalovaný považoval jako zásadní odlišnost mezi žalobcem a jeho otcem s bratrem to, že žalobce zůstal v Afghánistánu žít nejméně další tři roky po bombovém útoku, nijak tento svůj postoj nezduvodnil. Nevypořádal se zejména se skutečností, že žalobci bylo v době útoku patnáct let (respektive v daný měsíc poté oslavil šestnácté narozeniny) a zůstal žít v zemi sám bez rodiny. Za této situace by bylo spíše výjimečné,

pokud by šestnáctiletý byl schopen sám na vlastní pěst cestovat z Afghánistánu do Evropy. Naopak opakované vyjádření žalobce, že čekal, že mu otec pomůže, se zdá celkem pochopitelné. Žalobce dále uvedl, že po útoku usiloval o sloučení s otcem a bratrem v Rakousku, což se nepodařilo. Meritorní rozhodnutí v azylovém řízení ve věci otce a bratra bylo vydáno až na konci roku 2016, správní rozsudek pak dne 25. 10. 2019. Žalobce se dále snažil získat cestovní povolení sám, když v Pákistánu neúspěšně žádal o vízum. Doba tří let se v kontextu žalobcovy osobní situace a snahy vycestovat nejví jako nepochopitelná, zejména rozhodl-li se vycestovat z důvodu obav o svůj život ihned poté, kdy došlo k bombovému útoku, a je-li od počátku patrná jeho snaha a snaha otce a bratra žalobce zajistit mu vycestování z Afghánistánu. Nejvyšší správní soud přitom v rozsudku ze dne 22. 8. 2017, č. j. 9 Azs 96/2017 - 74, akceptoval i devítiletý časový odstup mezi událostí vedoucí k odchodu ze země a odchodem samotným, přičemž za podstatnou označil mezi událostmi vzdálenými od sebe devět let souvislost.

61. Zprávy o zemi původu pak nasvědčují tomu, že vnitřní přesídlení by v případě žalobce nebylo možné, neboť bezpečnostní situace v ostatních afghánských provinciích je horší než v Kábulu, který je naopak cílem vnitřní migrace Afghánců.
62. Co se týče výtky žalovaného, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ani tato skutečnost nevylučuje, že žalobce opustil Afghánistán a chce zůstat v České republice proto, že má v zemi původu odůvodněný strach z pronásledování z azylově relevantních důvodů, anebo že by v případě navrácení do této země čelil skutečnému nebezpečí vážné újmy zakládajícímu nárok na doplňkovou ochranu (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011 - 49).
63. S ohledem na výše uvedené dospěl krajský soud k závěru, že žalovaný porušil § 3 správního řádu, neboť učinil kategorický závěr o tom, že žalobce nemá nárok na udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, aniž by se v potřebné míře zabýval okolnostmi bombového útoku ze dne 7. 8. 2015, jemuž měly předcházet výhrůžky Tálibánu rodině žalobce, jakož i s tím spojeným strachem žalobce z pronásledování z důvodu rodinné příslušnosti.
64. Co se týče ustanovení § 13 zákona o azylu, podle něhož se rodinnému příslušníkovi azylanta udělí azyl za účelem sloučení rodiny, na žalobce nedopadá. Ostatně žalobce ani v tomto ohledu v žalobě ničeho nenamítal.
65. Žalobce však měl za to, že je u něj dán též důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu z důvodu prožitého traumatu, rozvinutí PTSP a nedostupnosti odpovídající psychiatrické a psychologické léčby v Afghánistánu.
66. K otázce humanitárního azylu soud odkazuje na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je tedy otázkou správního uvážení, které soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je přitom limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55). Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu v tom směru, zda nevybočilo

z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48).

67. Ačkoli se žalobce poté, kdy došlo k bombovému útoku v Afghánistánu, cítil po psychické stránce špatně a uváděl, že jeho depresivní ladění přetrvávalo i během jeho pobytu v Pákistánu, v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany i při jednání krajského soudu potvrdil, že žádnou léčbu u psychiatra ani psychologa nepodstoupil. Ze správního spisu nevyplývá, že by psychické obtíže žalobce vyžadovaly léčbu. Dne 1. 5. 2019 žalobce vypověděl, že špatně spí a někdy zapomíná, co chce říci, žádné léky však neužívá a lékařské ošetření nežádal. Během pohovoru dne 29. 5. 2019 uvedl, že je zdravý, nemá žádná zdravotní omezení ani zvláštní potřeby, a později dodal, že má psychické potíže, navštívil psychologa, nemůže spát a bere prášky na spaní. Soustavnou specializovanou léčbu svých potíží však nikdy nevyhledal. Při jednání krajského soudu pak k výslovnému dotazu uvedl, že se u psychologa ani psychiatra neléčí a nebere žádné léky, a to ani léky na spaní.
68. Ztráta nejbližších osob při bombovém útoku je tragédií, na kterou zcela zdravý jedinec běžně reaguje stresově a obtížemi popisovanými žalobcem (nespavost, zapomínání). Nelze vyloučit ani rozvoj PTSP. Řada osob se s uvedenými obtížemi vyrovná časem sama bez nutnosti podstoupit specializovanou léčbu. Z jednání žalobce je patrné, že to je i jeho případ. Jeho stav nevyžadoval a nevyžaduje ani v současnosti specializovanou psychiatrickou či psychologickou pomoc, která je zpravidla poskytována po delší dobu. Na jednání krajského soudu žalobce uvedl, že nebere ani léky na spaní a že terapií pro něho jsou bezpečný život v tuzemsku a návštěvy otce s bratrem. S ohledem na pocity bezpečí a kontakt s blízkými lze z výpovědi žalobce seznat, že obtížemi charakteru PTSP minimálně v současnosti netrpí. Není tudíž důvodná námitka, že žalovaný neshromáždil žádné zprávy o dostupnosti léčby PTSP v Afghánistánu. Jestliže žalobce nevyhledal specializovanou psychologickou či psychiatrickou pomoc zde v České republice, není důvod se domnívat, že by tak měl učinit v zemi původu, a že by mu měl být z toho důvodu udělen humanitární azyl. Žalovaný v tomto ohledu posoudil podmínky pro udělení humanitárního azylu v souladu se shora uvedenou judikaturou a nevybočil z mezí správního uvážení.
69. Ani námitku žalobce, podle níž je zranitelnou osobou ve smyslu zákona o azylu, neboť z důvodu prožitého bombového útoku je u něj vážné podezření na PTSP, soud neshledal důvodnou. Zranitelnou osobou se rozumí zejména nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilým dítětem nebo rodič nebo rodina se zletilým dítětem se zdravotním postižením, osoba starší 65 let, osoba se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotná žena, oběť obchodování s lidmi nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí (§ 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu). Ačkoli nelze u žalobce v minulosti vyloučit přítomnost PTSP, z jeho jednání je zřejmé, že v současnosti uváděnými psychickými obtížemi, které by vyžadovaly léčebnou intervenci či zvláštní postup, netrpí. Rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je proto v souladu se zákonem, a žalovaný měl i dostatek podkladů pro takové rozhodnutí.

70. Žalobce dále namítl, že jsou v jeho případě dány důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) až d) zákona o azylu. Důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona o azylu, se na žalobce nevztahuje, neboť mu v zemi původu nehrozí uložení nebo vykonání trestu smrti, a žalobce to ani nenamítal.
71. Nejprve se krajský soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí ve vztahu k vážné újmě podle § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů mimo jiné takové rozhodnutí, v němž absentují úvahy správního orgánu, na základě nichž správní orgán dospěl k závěru, který je v rozhodnutí vysloven. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů musí být vykládána ve svém skutečném smyslu, tj. jako nemožnost přezkoumat určité rozhodnutí pro nemožnost zjistit v něm jeho obsah nebo důvody, pro které bylo vydáno (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 76, publikované pod č. 1566/2008 Sb. NSS). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost nelze vůbec rozhodnutí meritorně přezkoumat. Tak tomu v projednávané věci není. Krajský soud neshledal, že by žalobou napadené rozhodnutí trpělo takovými vadami, které by zakládaly jeho nepřezkoumatelnost. Žalobce namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí z důvodu, že se žalovaný nezabýval jeho vyjádřením ze září 2019 ani přiloženými lékařskými zprávami. Z napadeného rozhodnutí však lze seznat, že žalovaný se zabýval vyjádřením žalobce i předloženými lékařskými zprávami (viz str. 12 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Zdůraznil, že s ohledem na to, že zprávy pocházejí z května 2019, je nepovažuje za aktuální. Též uvedl, že z nich nevyplývá, že by žalobce měl být vystaven vážné újmě ve smyslu § 14a zákona o azylu, a současně podle žalovaného nic nenasvědčovalo tomu, že by žalobce podstupoval jakoukoli léčbu svých psychických obtíží. Žalovaný tedy vysvětlil, z jakého důvodu nepovažuje psychické potíže žalobce za natolik závažné, aby zabránily jeho návratu do vlasti. Napadené rozhodnutí nelze v tomto směru považovat za nepřezkoumatelné.
72. Rovněž ve vztahu k posouzení potřeby doplňkové ochrany z důvodu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu žalobce namítl nepřezkoumatelnost závěru žalovaného, podle něhož není nebezpečí násilí z důvodu ozbrojeného konfliktu natolik závažné, aby představovalo pro žalobce reálné nebezpečí vážné újmy.
73. Podle čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice vážnou újmou se rozumí vážné a individuální ohrožení života nebo nedotknutelnosti civilisty v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu.
74. V tomto ohledu krajský soud přisvědčil žalobci, neboť napadené rozhodnutí uvádí rozporuplné informace. Na jedné straně žalovaný shledal, že se Afghánistán nachází ve stavu vnitřního ozbrojeného konfliktu, bezpečnostní situace v zemi je obecně špatná, dochází k ozbrojeným střetům mezi bezpečnostními složkami a Tálibánem, Kábul v roce 2018 zaznamenal 2 % nárůst počtu případů zabití či zranění civilistů v porovnání s rokem 2017, dochází v něm především k bombovým útokům a patří mezi provincie, v nichž došlo v roce 2018 k nejvyššímu počtu případů zabití či zranění civilistů (str. 15 až 16 napadeného rozhodnutí). Současně však žalovaný uvedl, že se Kábul nachází pod plnou kontrolou centrální afghánské vlády, situace je zde stabilizovaná a až na dílčí události konstantní, celá provincie Kábul je pokládána za jednu z nejbezpečnějších v rámci

Afghánistánu a je cílem mnoha afghánských navrátilců (str. 17 napadeného rozhodnutí). Žalovaný následně uzavřel, že násilí v Kábulu, odkud žalobce pochází, není natolik závažné, aby byl každý civilista vystaven reálnému riziku hrozby ve smyslu čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice, a že „*fakticky uskutečňované násilí se nevyskytuje v tak vysoké míře, že by obecně představovalo reálné nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.*“

75. Informace o vnitřním ozbrojeném konfliktu v zemi a o narůstajícím počtu zabitých a zraněných civilistů v Kábulu zcela nekorespondují se závěrem žalovaného, podle něhož není násilí v Kábulu natolik závažné, aby zde byl civilista vystaven reálnému riziku hrozby ve smyslu čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice, potažmo § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Tento závěr nemá dostatečnou oporu ve správním spisu. Tím spíše, nachází-li se v něm zprávy o zemi původu, podle nichž Kábul (včetně provincie) zaznamenal v porovnání s roky 2015, 2016 a 2017 v roce 2018 nárůst počtu zabitých a zraněných civilistů, cílem útoků jsou především civilisté a osoby v tzv. měkkých nevojenských cílech, pro rok 2019 se Afghánistán stal nejméně poklidnou zemí a vlivem zhoršující se bezpečnostní situace počet navrátilců do Afghánistánu v roce 2018 klesl (viz Informace Ministerstva vnitra Velké Británie – Afghánistán: Bezpečnostní a humanitární situace z července 2019). Z dalších zpráv o zemi původu je patrné, že v srpnu 2019 probíhal v Afghánistánu ozbrojený konflikt s hnutím Tálibán a dalšími lokálními aktéry, přičemž ústřední vláda dlouhodobě nekontrolovala až 40 % svého území. Přestože se v první polovině roku 2019 dařilo afghánským ozbrojeným složkám omezovat bombové sebevražedné útoky, zemřelo v období ledna až července 2019 v Kábulu 395 obětí bezpečnostních incidentů, a v provincii Kábul dominuje z hlediska útoků hnutí Tálibán. S ohledem na tyto informace lze považovat závěr žalovaného o tom, že situace v Kábulu je až na dílčí incidenty stabilizovaná a násilí zde není natolik závažné, za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.
76. Předčasný je závěr žalovaného, podle něhož nejsou u žalobce dány žádné zvláštní konkrétní faktory, pro něž by měl být vystaven vyššímu riziku vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Lze přitom poukázat na závěr Krajského soudu v Brně v rozsudku ze dne 20. 7. 2020, č. j. 33 Az 31/2018-101, s nímž se zdejší soud ztotožnil. Podle něj jsou klíčovým faktorem při zodpovězení otázky nebezpečí vážné újmy v důsledku nerozlišujícího násilí na civilním obyvatelstvu právě konkrétní, jedinečné okolnosti na straně jednotlivce, které mohou zvýšit obecnou míru rizika danou stavem věcí na daném území právě a pouze ve vztahu k žadateli o azyl. Žalovaný učinil daný závěr na základě zjištění, že bombový útok, při němž zahynula matka a sestry žalobce, nebyl cílen na žalobcovu rodinu a pro žalobce tak neindikuje žádnou skutečně reálnou hrozbu vážné újmy. Tato skutečnost však nebyla v řízení prokázána, jak bylo shora uvedeno (viz pasáž týkající se neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu). Závěr žalovaného o neudělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. c) zákona o azylu je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.
77. Ve vztahu k udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu soud ve stručnosti konstatuje, že žaloba neobsahuje v tomto směru žádné konkrétní námitky. S ohledem na nepřezkoumatelnost části odůvodnění ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany by však bylo předčasné se uvedenou námitkou zabývat.
78. Z výše uvedených důvodů soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí

ve vztahu k neudělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, vyžaduje zásadní doplnění. Současně soud rozhodl o vracení věci žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.), v němž bude žalovaný správní orgán vycházet z právních závěrů učiněných zdejší soudem a vyjádřených shora, zejména v bodech 56 až 66 odůvodnění tohoto rozsudku. Žalovaný v dalším řízení zohlední rozsudek Spolkového správního soudu Rakouské republiky (Bundesverwaltungsgericht Republik Österreich), sp. zn. W261 2144819-1/31E, W261 2144813-1/28E, ze dne 25. 10. 2019, jakož i žalobcem předloženou příručku Vysokého komisaře OSN: „*UNHCR eligibility guidelines for assessing the international protection needs of asylum-seekers from Afghanistan*“ ze dne 30. 8. 2018. Zajistí jejich překlad do českého jazyka, bude-li o jeho obsahu mezi účastníky řízení sporu (srov. zejména usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2015, č. j. 9 As 12/2014-60). Teprve poté si žalovaný učiní úsudek o celkové věrohodnosti žalobce a o tom, zda je jeho výpověď ohledně výhrůžek a cíleného útoku protivládního hnutí Tálibán na dům jeho rodiny věrohodná nebo toliko účelová ve snaze zabránit správnímu vyhoštění. Současně žalovaný zohlední také postavení žalobce ve vztahu k postavení jeho bratra a posoudí, zda neexistují v případě žalobce závažné důvody domnívat se, že pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu se již nebude opakovat. V návaznosti na opětovné posouzení podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu poté žalovaný znovu posoudí i podmínky pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu § 14a zákona o azylu. Pečlivě vyhodnotí aktuální zprávy o zemi původu a posoudí zejména, zda žalobci do budoucna hrozí v zemi původu skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

79. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

VIII. Náklady řízení

80. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Jelikož žalobci v souvislosti s řízením před soudem nevznikly žádné náklady, bylo rozhodnuto způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 17. prosince 2020

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně